

ท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป
(Seamless Copper Pipes and Tubes)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ช่างกรรมอยู่ ทหารเรือ

กำหนดตงชนิดไม่มีตะกั่วที่ใช้งานทั่วไป
(Seamless Copper Pipes and Tubes)

กัลกอลงแวงษนคไมมีดะเชิมใช้จวนทิวไป
(Seamless Copper Pipes and Tubes)

มพช. อร. ๕๗๑๐-๐๖-๓๕

กลองควบคุมคุณภาพ กรมพัฒนาการช่าง
กรมอุตสาหกรรมเรือ

ประกาศ

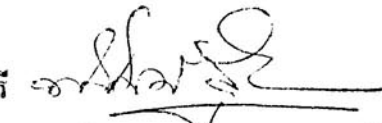
เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการชั่งกรรมกลุ่มทหารเรือ

พ.ศ. ๒๕๓๘

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗.๓ และข้อ ๑๖ แห่งระเบียบกรรมกลุ่มทหารเรือ ว่าด้วย
มาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการชั่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ เจ้ากรมพัฒนาการชั่ง กรรมกลุ่มทหารเรือ จึงกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการชั่ง
กรรมกลุ่มทหารเรือ หมายเลข มพช.อร.๘๗๑๐-๐๖-๓๘ ก่อทอองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป ไว้ดัง
รายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

พลเรือตรี

(พิชิตป์ สุวรรณวานิช)

เจ้ากรมพัฒนาการชั่ง

เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการเลือกใช้และตรวจสอบท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งาน
ทั่วไป จึงเห็นสมควรกำหนดมาตรฐานท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป (Seamless Copper Pipes
and Tubes) เพื่อใช้มาตรฐานพิธีศุลกากรช่างกรมอุทกหารเรือต่อไปโดยกำหนดมาตรฐานเรื่องนี้ตาม

๑. JIS H 3300 Grade c 1020T, c1220T Type L หรือ M

๒. JIS Z 2241, JIS Z 2250

มาตรฐานนี้ ๗ หน้า

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ช่าง
ท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป
(Seamless Copper Pipes and Tubes)

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ช่างนี้ กำหนดขึ้นโดยกลางส่วนประกอบทางเคมี คุณสมบัติเชิงกล และการทดสอบ ขนาด และเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป เพื่อให้เป็นมาตรฐานอ้างอิงในกรมอุตสาหกรรมเรือ

๑.๒ ท่อทองแดงชนิดไม่มีตะเข็บใช้งานทั่วไป ซึ่งต่อไปในมาตรฐานนี้จะเรียกว่า "ท่อทองแดง" จะตรงกับมาตรฐาน JIS H 3300 Grade c 1020T, c 1220T, Type L หรือ M

๒. ชั้นคุณภาพ

๒.๑ ท่อทองแดงแบ่งออกเป็น ๒ ชั้นคุณภาพ ตามส่วนประกอบทางเคมีในข้อ ๓. และในแต่ละชั้นคุณภาพ แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด ตามขนาดความหนาของท่อทองแดง

ตารางที่ ๑ แสดงชั้นคุณภาพ สัญลักษณ์ ชนิด และการใช้งานของท่อทองแดง.

ชั้นคุณภาพ	สัญลักษณ์	ชนิด	การใช้งาน
1	c 1020T	L, M	ใช้เป็นท่อส่งน้ำ, น้ำร้อน ท่อระบายน้ำที่ใช้ทำท่อในระบบปรับอากาศ ฯลฯ
2	c 1220T	L, M	

ท. ส่วนประกอบทางเคมี

ท.๑ ส่วนประกอบทางเคมีของท่อทองแดง ต้องเป็นไปตามตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ ส่วนประกอบทางเคมีของท่อทองแดง

ที่ควบคุมภาพ	Cu %	P
1	99.56 ค่าต่ำสุด	ไม่ระบุ
2	99.90 ค่าต่ำสุด	0.015 - 0.040

๘. คุณสมบัติที่ต้องการ

๘.๑ ท่อทองแดงจะต้องวาง ไว้ในบริเวณที่มีร่ม และปราศจากมลพิษที่อาจเป็นอันตรายต่อการใช้งาน

๘.๒ คุณสมบัติทางกล

๘.๒.๑ ความต้านแรงดึง และความแข็งของท่อทองแดง ต้องเป็นไปตามตารางที่ ๘ การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ ๖.๑

ตารางที่ ๓ ความสัมพันธ์ของความแข็งและความลึกของรอยบาก

ชั้นคุณภาพ	คุณสมบัติความต้านแรงดึง				ความแข็ง		
	เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอก D, มม.	ความหนา t, มม.	ความล้า แรงดึง กก./มม.	% การยืดตัว	ความหนาท่อ t, มม.	Rockwell	
						HR 30 T	HR 15 T
1 และ 2	$4 \leq D \leq 100$	$0.3 \leq t \leq 30$	21 ต่ำสุด	40 ต่ำสุด	$t \geq 0.4$	-	60 สูงสุด
	$4 \leq D \leq 250$	$0.3 \leq t \leq 30$	21 ต่ำสุด	40 ต่ำสุด	$t \geq 0.4$	-	60 สูงสุด

๔.๒.๒ การบานท่อ

ท่อทองแดงทั้ง ๒ ชั้นคุณภาพ เมื่อถูกทดสอบการบานท่อตามข้อ ๖.๒ จนอัตราส่วนการบานของท่อเป็นไปตามตารางที่ ๔ แล้ว ท่อทองแดงจะต้องไม่มีรอยร้าวเกิดขึ้นบนผนังท่อที่ถูกลาน

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนการบานของท่อ

เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอก, D, มม.	ความหนาท่อ t, มม.	อัตราส่วนการบานของท่อ
$D \leq 20$	$t > 0.5$	1.4
$20 < D < 100$	$t \leq 0.5$	1.3

๔.๒.๓ การกดแบน

ท่อทองแดงทั้ง ๒ ชั้นคุณภาพ เมื่อทำการทดสอบการกดแบนตามข้อ ๖.๓ แล้ว ภายหลังจากการทดสอบจะต้องไม่มีรอยร้าวเกิดขึ้นกับท่อ

๔.๒.๔ การทนกำลังดันของเหลว

ท่อทองแดงต้องไม่รั่วซึมหรือเสียรูปอย่าง เมื่อทดสอบภายใต้ความดันตามที่กำหนดในข้อ ๖.๕

๕. ขนาดและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

๕.๑ ขนาดและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอก และความหนาที่ต้องเป็นไปตามตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ ขนาดและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกและความหนาของท่อ

ขนาดท่อ	เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอก (ความคลาดเคลื่อน) มม.	ความหนาท่อ (ความคลาดเคลื่อน) มม.	
		ชนิด L	ชนิด M
8	9.52 (+ 0.03)	0.76 (+ 0.10)	-
10	12.70 (+ 0.03)	0.86 (+ 0.13)	0.64 (+ 0.10)
15	15.88 (+ 0.03)	1.02 (+ 0.13)	0.71 (+ 0.10)
-	19.05 (+ 0.03)	1.07 (+ 0.15)	-
20	22.22 (+ 0.03)	1.14 (+ 0.15)	0.81 (+ 0.15)
25	28.58 (+ 0.04)	1.27 (+ 0.15)	0.89 (+ 0.15)
32	34.92 (+ 0.04)	1.40 (+ 0.18)	1.07 (+ 0.15)
40	41.28 (+ 0.05)	1.52 (+ 0.18)	1.24 (+ 0.15)
50	53.98 (+ 0.05)	1.78 (+ 0.18)	1.47 (+ 0.18)
65	66.68 (+ 0.05)	2.03 (+ 0.25)	1.65 (+ 0.22)
80	79.38 (+ 0.05)	2.29 (+ 0.25)	1.83 (+ 0.22)
100	104.78 (+ 0.05)	2.79 (+ 0.30)	2.41 (+ 0.30)
125	130.18 (+ 0.08)	3.18 (+ 0.35)	2.77 (+ 0.30)
150	155.58 (+ 0.08)	3.56 (+ 0.35)	3.10 (+ 0.35)

๕.๒ ความคลาดเคลื่อนของความยาว

๕.๒.๑ ความคลาดเคลื่อนของความยาวที่กั้นมีลักษณะตรง ต้องเป็นไปตามตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของความยาวที่กั้นมีลักษณะตรง

ความยาวท่อ, L, มม.	เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของความยาว (มม.)		
	$D \leq 25$	$25 < D \leq 100$	$D > 100$
$L \leq 600$	+ 2	+ 3	+ 3
$600 < L \leq 1800$	+ 3	+ 3	+ 6
$1800 < L \leq 4200$	+ 6	+ 6	+ 6
$4200 < L \leq 9000$	+ 10	+ 10	+ 10

หมายเหตุ D หมายถึง เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกของท่อ

๕.๒.๒ ความคลาดเคลื่อนของท่อที่ขดเป็นเคอร์ล และมีเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกไม่เกิน ๕๐ มม. ต้องเป็นไปตามตารางที่ ๗

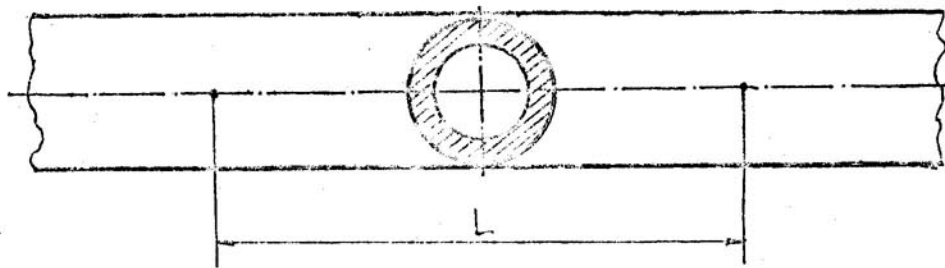
ตารางที่ ๗ ความคลาดเคลื่อนของความยาวของท่อที่ขีดเป็นรูปเลขทศนิยม

ความยาวท่อ L, มม.	ความคลาดเคลื่อน มม.
$L \leq 15000$	+ 300 0
$15000 < L \leq 30000$	+ 600 0

๖. การทดสอบ

๖.๑ การทดสอบการต้านแรงดึง

๖.๑.๑ มีข้อกำหนดแรงดึงของท่อ ต้องเป็นไปตามรูปที่ ๑

$L = 50 \text{ มม.}$

รูปที่ ๑ มีข้อกำหนดแรงดึงของท่อ

ปลายท่อส่วนที่แยกเหนือจากระยะ L จะต้องใส่ก่อนเหล็กที่รัดค้ำได้แน่น เพื่อสะดวกในการจัด
เข้าเครื่องทดสอบแรงดึง

๖.๑.๒ การทดสอบให้ปฏิบัติตามมาตรฐาน JIS Z 2241

๖.๒ การทดสอบความแข็งของท่อให้กระทำที่ผิวด้านในของท่อตามมาตรฐาน JIS Z 2250

๖.๓ การทดสอบการบานท่อ กระทำโดยใส่ลิ้มรูปกรวยที่มีมุมปลายกรวย ๖๐ องศา ลงไปในปลายข้างหนึ่งของท่อ จนกระทั่งเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกท่อขยายตามอัตราส่วนในตารางที่ ๔ ข้อ ๔.๒.๒

๖.๔ การทดสอบกดแบนกระทำโดยตัดท่อจากปลายข้างหนึ่งให้มีความยาวประมาณ ๑๐๐ มม. นำไปวางระหว่างแผ่นกดแบน และใส่แรงกดแบนจนกระทั่งระยะระหว่างแผ่นกดแบนเท่ากับ ๓ เท่า ของความหนาท่อ

๖.๕ การทดสอบกำลังดันของเหลว กระทำโดยอัดกำลังดันน้ำเข้าไปในท่อ ด้วยกำลังดันทดสอบตามสูตร

$$P = \frac{200 S \times t}{D}$$

$$D = 0.8 t$$

$$P = \text{กำลังทดสอบ, กก./ซม.}^2$$

$$t = \text{ความหนาท่อ, มม.}$$

$$D = \text{เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกท่อ, มม.}$$

$$S = ๔.๒ \text{ กก./มม.}^2$$